

การให้ข้าวเปลือกเจ้าแทนปลายข้าวในอาหารไก่พันธุ์เชิงไฮพันเมืองที่เลี้ยงในกรง

จินดา สนิทวงศ์ ^{1/}

ปรัชญา ปรัชญาลักษณ์ ^{2/}

เถลิงศักดิ์ โนนทวงศ์ ^{2/}

บทคัดย่อ

การทดลองให้ข้าวเปลือกขบกระต๊ากต่าง ๆ เลี้ยงไก่พันธุ์ผสมเชิงไฮพันเมือง อายุ 2 สัปดาห์ จนมีน้ำหนัก 1.50 กิโลกรัมขึ้นไป วัดอุปประสงค์เพื่อประเมินสมรรถภาพการผลิตของลูกไก่ที่เลี้ยงด้วยอาหารมีข้าวเปลือกทดแทนปลายข้าวในระดับ 5, 10 และ 15 เปอร์เซ็นต์ เปรียบเทียบกับอาหารที่ไม่ให้ข้าวเปลือกผสม โดยให้ไก่พันธุ์ผสมเชิงไฮพันเมือง จำนวน 200 ตัว เลี้ยงขังบนกรง มีน้ำสะอาดให้กินตลอดเวลาและให้อาหารตามสูตรทดลอง วางแผนการทดลองแบบ Randomized Complete Block และทดสอบความแตกต่างโดย Duncan's New Multiple Range Test.

ผลการทดลองปรากฏว่าอัตราการเจริญเติบโตของลูกไก่ที่กินอาหารผสม มีข้าวเปลือกขบกระต๊ากเพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มของการเพิ่มน้ำหนักดีกว่าลูกไก่ที่กินอาหาร เปรียบเทียบ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ลูกไก่จะกินอาหารผสมมีข้าวเปลือกขบกระต๊ากได้น้อยกว่า มีประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารดีกว่าและมีระยะเวลาเลี้ยงจนมีน้ำหนัก 1.50 กิโลกรัม สั้นกว่าลูกไก่ที่กินอาหาร เปรียบเทียบ และไม่แตกต่างกันทางสถิติ เมื่อคิดต้นทุน-กำไร จากการเพิ่มน้ำหนักของลูกไก่ พบว่าลูกไก่กลุ่มที่กินอาหาร เปรียบเทียบขาดทุน และพวกที่ให้ข้าวเปลือกขบกระต๊ากมีกำไรจากการเลี้ยง ทั้งนี้ราคาข้าวเปลือกขบของลูกดีกว่าปลายข้าว

โครงการวิจัยลำดับที่ 13-0302-31

1/ กลุ่มงานวิจัยอาหารชั้น กองอาหารสัตว์

2/ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์แก่งกระจาน เพชรบุรี

Substitution of Broken Rice by the Paddy Rice for the Ration of

Shianghai Native Chicken Raising in Confinement.*

Chinda Snitwong^{1/} Prachya Prachyalak^{2/} Thalerngsak Nonthawong^{2/}

Abstract

The effect of different levels of ground paddy rice for the rations were evaluated for the performance in 200 Shianghai Native broilers, aged 2 weeks which were assigned to 4 groups as randomized complete block design, The animals were raised in the confinement where feed and water were provided ad libitum.

The results showed that average total gain, feed conversion ratio and period to gain 1.50 kg. were 1,490.95, 1,504.76, 1,515.89, 1,523.11 gm, 4.36, 4.06, 4.12, 3.82 and 64.40, 61.60, 60.20, 57.40 days respectively for the broilers fed concentrate mixed with 0, 5, 10 and 15 percent of paddy rice in the rations, Although the differences were not statistically significant, the broilers fed concentrate mixed with every level of paddy rice to have better growth rate, feed conversion and period of experiment to gain 1.50 kg. than the broiler fed control feed, The income showed more benefit on the broilers fed concentrate mixed with 5, 10 and 15 percent of ground paddy rice whenever the price of ground paddy rice was lower than broken rice.

* Research Project No. 13-0502-31

1/ Animal Nutrition Research Group, Division of Animal Nutrition.

2/ Keang Krajan Animal Nutrition Research Center, Petchburi.

คำนำ

โก๋พื้นเมืองเป็นสัตว์ปีกที่มีความสำคัญในแง่ของอาหาร เสริมโปรตีนและขายเป็นรายได้เสริมทางหนึ่งสำหรับเกษตรกรในชนบท โก๋พื้นเมืองหากินเก่ง เลี้ยงง่าย โตเร็ว และให้ปริมาณไข่ต่อปีต่ำ กรมปศุสัตว์จึงได้หาทางปรับปรุงพันธุ์โดยผสมพันธุ์โก๋ลูกผสมชั้น เช่น ลูกผสมโรต-ชน ลูกผสมโรต-ชน-เล็กฮอร์น ฯลฯ เพื่อให้ลูกผสมมีอัตราการเจริญเติบโต ประสิทธิภาพการใช้อาหาร และให้ไข่ดีกว่าโก๋พันธุ์พื้นเมือง ต่อมาปี 2524 สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ห้วยขวาง (ศูนย์วิจัยและปรับปรุงพันธุ์สัตว์ห้วยขวางในปัจจุบัน) ได้รับไข่โก๋พันธุ์เซียงไฮ้จากประเทศสาธารณรัฐประชาชนไทยประชาชนจีนมาพักและขยายพันธุ์ โก๋พันธุ์เซียงไฮ้มีคุณสมบัติที่ดีคือ เป็นโก๋เนื้อขนาดใหญ่ โตเร็ว ไข่ดก และเนื้อไม่ยุ่ยมาก การสนิยมของคนเอเชียต่อมาได้ใช้โก๋พันธุ์เซียงไฮ้ผสมกับโก๋พื้นเมืองของไทยเพื่อให้เกิดลูกผสมชั้น เป็นการปรับปรุงพันธุ์ทางหนึ่ง ซึ่งมีรายงานการศึกษาเปรียบเทียบการเลี้ยงโก๋พันธุ์เซียงไฮ้และโก๋พันธุ์พื้นเมืองในสภาพการดูแลแบบชาวบ้านโดยการเสริมอาหาร และไม่เสริมอาหาร ปรากฏว่าโก๋พันธุ์เซียงไฮ้สามารถโตเร็ว คือให้น้ำหนักเพิ่มดีกว่าและมีอายุเริ่มไข่เร็วกว่าโก๋พื้นเมืองมาก (ปรีชาและคณะ, 2528)

ข้าวเปลือกเป็นผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่สามารถผลิตได้ในปริมาณเกินความต้องการของตลาด เนื่องจากเกษตรกรสามารถทำนาได้ตลอดปี คือมีการทำนาปีและนาปรัง แต่ต้นทุนการผลิตข้าวเปลือกของไทยสูงมาก ทำให้การส่งข้าวไปจำหน่ายแข่งขันกับต่างประเทศในราคาถูกไม่ได้ ทำให้ชาวภายในประเทศมีมาก จึงควรหาวิธีนำข้าวเปลือกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น โดยการนำมาเลี้ยงเช่น ไก่ เป็นต้น จะสามารถลดต้นทุนการผลิตและเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรอีกทางหนึ่ง โดยเฉพาะในสถานะที่ข้าวเปลือกถูกกว่าปลายข้าวและรำ ปกติเกษตรกรทั่วไปมักจะเลี้ยงไก่ไว้เพื่อใช้บริโภคและเป็นรายได้เสริมอยู่แล้ว แต่หากเกษตรกรหันมาเลี้ยงสัตว์ ถ้าใช้ข้าวเปลือกเป็นแหล่งของ

พลังงานแทนปลายข้าวเลี้ยงสัตว์ได้ ก็จะเป็นวิธีหนึ่งที่ไม่ต้องลงทุนสูง เพียงแต่ขอส่วนผสมอาหารไก่
มาผสมกับข้าวเปลือกที่มียูรีจะสามารถช่วยให้เลี้ยงไก่ได้ดีขึ้น และเพิ่มรายได้ให้มากขึ้นด้วย สวัสดิ์
และคณะ (2513) รายงานผลการใช้ข้าวเปลือกเหนียวและข้าวเปลือกเจ้าแทนปลายข้าวกับรำใน
หัวอาหาร เพื่อเลี้ยงลูกไก่-ไก่ขุนพันธุ์คอมแบ็ก ปรากฏว่าทั้งอัตราการเจริญเติบโตและประสิทธิภาพ
การผลิตต่ำลง เนื่องจากอาหารผสมข้าวเปลือกมีระดับเยื่อใยสูง และมีไขมันต่ำกว่าอาหารที่ผสม
ปลายข้าว จันทนาและคณะ (2529) รายงานการใช้ข้าวเปลือกบดระดับ 0, 20, 40, 50, 60
และ 80 เปอร์เซ็นต์ ผสมกับอาหารไก่รุ่น เลี้ยงลูกไก่พื้นเมือง-โรต พบว่าสามารถใช้ข้าวเปลือก
ทดแทนที่อาหารไก่รุ่นได้มากที่สุด 50 % โดยไม่ทำให้อัตราการเจริญเติบโตและประสิทธิภาพ การใช้
อาหารแตกต่างจากพวกที่ใช้อาหารไก่รุ่น จะเห็นว่าลักษณะรูปแบบการนำข้าวเปลือกมาใช้ พันธุ์สัตว์
และปริมาณกากในอาหารอาจเป็นตัวกำหนด สำหรับการนำข้าวเปลือกเจ้ามาใช้ทดแทนปลายข้าว
ระดับต่าง ๆ กัน ในสูตรอาหารเพื่อดูผลกระทบจากการนำเอาอาหารผสมไปเลี้ยงไก่พันธุ์ผสม
เชียงใหม่-พื้นเมือง อายุ 2 สัปดาห์จนถึง 1.50 กิโลกรัม

อุปกรณ์และวิธีการทดลอง

การทดลองใช้ลูกไก่พันธุ์เชียงใหม่ผสมพันธุ์พื้นเมืองคณะเขต จำนวน 200 ตัว อายุ 2 สัปดาห์
ใช้แผนการทดลองแบบ Randomized Complete Block โดยแบ่งลูกไก่ออกเป็น 4 พวก ตามชนิด
ของอาหารที่ใช้ทดลอง มีระดับข้าวเปลือกบดในอาหารผสมเท่ากับ 0, 5, 10 และ 15 เปอร์เซ็นต์
ลูกไก่แต่ละพวกแบ่งเป็น 5 ซ้ำ ๆ ละ 10 ตัว เลี้ยงรวมกันในกรงขนาด 1 x 2 เมตร ให้อาหารตาม
ที่ใช้ทดลองและมีน้ำสะอาดตั้งให้กินตลอดเวลาการทดลองจะนำลูกไก่เข้าทดลองเป็นซ้ำ เริ่มเปลี่ยน
อาหารเมื่อไก่อายุ 5 สัปดาห์ ลูกไก่ทั้งหมดจะได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคตามคำแนะนำของกรมปศุสัตว์

การเก็บข้อมูลมีการบันทึกน้ำหนักไก่ และปริมาณอาหารที่ไก่กินได้ ฯลฯ เป็นรายสัปดาห์
ข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์จะเป็นค่าเฉลี่ยจากไก่ทั้งหมดในแต่ละซ้ำ ส่วนการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทน
ในการเลี้ยงไก่ จะเป็นการเปรียบเทียบผลผลิตต้นทุนเฉพาะค่าตัวไก่ และค่าอาหารที่ใช้จ่ายในระหว่าง

การทดลองในลักษณะของผลรวมและค่าเฉลี่ย โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ Analysis of
Variance ของ Randomized Complete Block Design และทดสอบความแตกต่าง
โดยวิธีของ Duncan's New Multiple Range Test (จรัญ, 2527)

สูตรอาหารทดลองทั้งนี้

วัตถุดิบอาหารสัตว์	ระยะ 2 - 5 สัปดาห์				ระยะ 5 สัปดาห์ขึ้นไป			
	ระดับข้าวเปลือกบก(%)				ระดับข้าวเปลือกบก (%)			
	0	5	10	15	0	5	10	15
ข้าวโพด	10	10	10	10	13	13	13	13
ปลายข้าว	15	5	10	—	15	10	5	—
รำละเอียด	43	48	38	43	50	50	50	50
กากถั่วเหลือง	15	15	15	15	15	15	15	15
ปลาป่น	15	15	15	15	5	5	5	5
ข้าวเปลือกบก	—	5	10	15	—	5	10	15
เปลือกหอยป่น	1	1	1	1	1.5	1.5	1.5	1.5
กระดูกป่น	0.5	0.5	0.5	0.5	—	—	—	—
เกลือป่น	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100
แคลเซียม (%)	1.526	1.552	1.548	1.529	0.725	0.726	0.736	0.728
ฟอสฟอรัส (%)	1.464	1.547	1.385	1.464	1.209	1.209	1.209	1.029
โปรตีนจากการคำนวณ(%)	21.31	21.53	21.01	21.23	18.34	17.84	17.86	17.81
โปรตีนจากการวิเคราะห์(%)	17.60	18.07	17.72	19.40	16.70	16.87	16.78	16.56
พลังงานรวม	4.04	3.71	3.99	4.00	4.22	4.28	4.25	4.39
ไลโปกรัมแคลอรี/กรัม								

หมายเหตุ 1. ลูกไก่อายุ 1-2 สัปดาห์ใช้อาหารของบริษัท

2. ราคาวัตถุดิบ บาท/กก. ข้าวโพดบก 3.50, ปลายข้าว 5.00บาท, รำละเอียด 4.30 บาท
กากถั่วเหลือง 10.00 บาท, ปลาป่น 10.00 บาท, ข้าวเปลือก 3.75 บาท, เปลือกหอย
1.00 บาท, กระดูกป่น 6.00 บาท และเกลือป่น 1.20 บาท

ตารางที่ 1 ผลการทดลองใช้ข้าวเปลือกหมกแทนปลายข้าวในสูตรอาหารเลี้ยงไก่พันธุ์เซี่ยงไฮ้ผสมพื้นเมือง

ข้อมูล	อาหารเปรียบเทียบ	ระดับข้าวเปลือก(%)		
		5	10	15
จำนวนไก่เริ่มทดลอง (ตัว)	60	60	60	60
จำนวนไก่ตาย (ตัว)	3	7	—	—
ระยะเวลาทดลองเฉลี่ย (วัน)	64.40	61.60	60.20	57.40
น้ำหนักไก่เริ่มทดลองเฉลี่ย (กรัม)	122.66	123.17	122.66	121.66
น้ำหนักสิ้นสุดการทดลองเฉลี่ย (กรัม)	1,613.61	1,627.92	1,638.55	1,644.78
น้ำหนักเพิ่มตลอดการทดลอง (กรัม)	2,490.95	1,504.76	1,515.89	1,523.11
จำนวนอาหารที่ใช้ตลอดการทดลอง (กรัม)	6,502.46	6,108.62	6,249.32	6,813.71
ประสิทธิภาพในการเปลี่ยนอาหาร	4.36	4.06	4.12	3.82
ราคาน้ำหนักไก่ที่เพิ่มตลอดการทดลอง (บาท) ^{1/}	34.29	34.61	34.87	35.03
ค่าอาหารที่ใช้ตลอดการทดลอง (บาท)	35.32	32.76	33.18	30.51
กำไร (บาท)	-1.03	1.85	1.69	4.52

^{1/} ราคาไก่ 23 บาท/กิโลกรัม

ผลการทดลองและวิจารณ์

จากการสุ่มตัวอย่างอาหารผสมที่ใช้ทดลองมาวิเคราะห์หาปริมาณโปรตีน ปรากฏว่าเปอร์เซ็นต์โปรตีนรวมในอาหารมีค่าต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์โปรตีนรวมที่ได้จากการคำนวณมาก อาจเนื่องมาจากส่วนประกอบและคุณค่าของวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ใช้ไม่ตรงกับที่ได้ แสดงไว้ในตารางซึ่งใช้เป็นมาตรฐานอาหารทั่ว ๆ ไป (สุกัญญา, 2530) จึงมีผลให้อาหารที่ผสมมีโปรตีนรวมต่ำกว่าการคำนวณค่าพลังงานในอาหารผสมที่ใช้ในช่วง 5 สัปดาห์ขึ้นไปมีค่าสูงกว่าพลังงานในอาหารที่ใช้เลี้ยงลูกไก่ อายุ 2 - 5 สัปดาห์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปริมาณรำละเอียดที่ใช้ในสูตรอาหารช่วงนี้สูงกว่าที่ใช้ในช่วงแรก ผลการทดลองเลี้ยงลูกไก่พันธุ์ผสมเชียงใหม่-พื้นเมือง ในสภาพขังกรง และให้ได้รับอาหารผสมประกอบด้วยข้าวเปลือกเจาบคแทนพลังงานในระดับ 0, 5, 10 และ 15 เปอร์เซ็นต์ ปรากฏว่ามีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นตลอดการทดลองและมีประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารเท่ากับ 1,490.95 กรัม และ 4.36, 1,504.76 กรัม และ 4.06, 1,515.89 กรัม และ 4.12 และ 1,523.11 กรัม และ 3.82 ตามลำดับ ระยะเวลาในการเลี้ยงเฉลี่ยเพื่อให้ได้น้ำหนัก 1.50 กก. ในกลุ่มลูกไก่ที่ใช้ข้าวเปลือกบดหยาบระดับผสมในอาหารจะสั้นกว่ากลุ่มที่เลี้ยงด้วยอาหารเปรียบเทียบ (แสดงในตารางที่ 1) ทั้งอัตราการเจริญเติบโต ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารและระยะเวลาเลี้ยง เมื่อนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติแล้วพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าข้าวเปลือกเจาบคสามารถใช้แทนอาหารพลังงานเพื่อเลี้ยงไก่พันธุ์ผสมเชียงใหม่-พื้นเมือง อายุ 2 สัปดาห์ จนมีน้ำหนัก 1.50 กิโลกรัม (8-9 สัปดาห์) ได้ดี โดยเฉพาะระดับข้าวเปลือกบดในอาหาร 15 เปอร์เซ็นต์ มีแนวโน้มว่าอัตราการเจริญเติบโต ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารและระยะเวลาเลี้ยงสั้นกว่าการใช้ข้าวเปลือกบดหยาบอื่น ๆ และอาหารเปรียบเทียบ แสดงว่า ระดับของเยื่อใยอาหารที่ใช้ข้าวเปลือกบด 15 เปอร์เซ็นต์ ไม่มีผลต่อการเจริญเติบโตและประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารของลูกไก่พันธุ์ผสมเชียงใหม่-พื้นเมืองแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับการทดลองของจินตนาและคณะ (2529) รายงานว่าไก่รุ่นอายุ 2 - 14 สัปดาห์ สามารถใช้ข้าวเปลือกบดแทนอาหารไก่รุ่น

อายุ 2 - 14 สัปดาห์ สามารถใช้ข้าวเปลือกทดแทนอาหารไก่รุ่นได้สูงสุด 50 เปอร์เซ็นต์ โดยไม่มีผลต่ออัตราการเจริญเติบโตและประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร เมื่อเปรียบเทียบกับพวกที่ให้อาหารไก่รุ่นล้วน ๆ

ปริมาณอาหารที่กินตลอดการทดลองในลูกไก่กลุ่มที่ใช้เลี้ยงด้วยอาหารมีข้าวเปลือกครบระดับ 0, 10, 15 และ 20 เปอร์เซ็นต์ เท่ากับ 6,502.46, 6,108.62, 6,249.32 และ 5,813.71 กรัม ตามลำดับ และไม่แตกต่างกันทางสถิติ จะสังเกตเห็นว่าปริมาณอาหารที่ใช้เลี้ยงลูกไก่ตลอดการทดลองสูตร เปรียบเทียบใช้อาหารมากที่สุด และมีปริมาณน้อยลงเรียงตามลำดับของระดับข้าวเปลือกที่ใช้ในอาหาร แต่อย่างไรก็ตามอัตราการเจริญเติบโต ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารและระยะเวลาที่ใช้เลี้ยงลูกไก่จนถึงน้ำหนักเฉลี่ย 1.50 กิโลกรัม ขึ้นไปในลูกไก่กลุ่มที่กินอาหารมีข้าวเปลือกทดแทนปลายข้าวทุกระดับ โดยเฉพาะระดับที่ใช้ข้าวเปลือกสูงสุด 15 เปอร์เซ็นต์นั้น มีแนวโน้มสูงกว่าลูกไก่ที่ไม่ใช้ข้าวเปลือกผสมในสูตรอาหารเลย ทั้งนี้ อาจเนื่องจากปริมาณพลังงานในอาหารสูตร เปรียบเทียบมีค่าต่ำกว่าพลังงานในอาหารที่มีข้าวเปลือกครบระดับต่าง ๆ ลูกไก่จึงพยายามกินอาหารให้มากขึ้นเพื่อให้ได้รับพลังงานให้เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย ซึ่ง Scott (1984) ได้รายงานว่าอาหารประเภทพลังงานและโปรตีนจะมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตและการสร้างผลผลิต ซึ่งจะมีผลทำให้ไก่กินอาหารเพิ่มขึ้นจนได้รับพลังงานตามความต้องการแล้ว ไก่จึงจะหยุดกินอาหาร ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้ปริมาณอาหารที่กินมีแนวโน้มสูงขึ้นในพวกที่ใช้อาหารผสมไม่มีข้าวเปลือก

ผลตอบแทนทางด้านการเศรษฐกิจในการทดลองเลี้ยงไก่พันธุ์ผสมเซี่ยงไฮ้-พื้นเมือง อายุ 2 สัปดาห์ จนได้น้ำหนัก 1.50 กิโลกรัมขึ้นไปครั้งนี้ ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ขณะทดลองโดยเฉพาะปลายข้าว(กิโลกรัมละ 5.00 บาท) และข้าวเปลือกบด (กิโลกรัมละ 3.75 บาท) จะมีราคาแตกต่างกันกิโลกรัมละ 1.25 บาท ดังนั้น ในการใช้ข้าวเปลือกทดแทนที่ปลายข้าวในสูตรอาหารผสมระดับ 0, 5, 10 และ 15 เปอร์เซ็นต์ จะทำให้อาหารผสมมีราคาเฉลี่ยเท่ากับ 5.69, 5.61, 5.58 และ 5.51 บาทตามลำดับ เมื่อเสร็จจากการทดลองขายไก่ไปกิโลกรัมละ 23.00 บาท ทำให้มีกำไรจากน้ำหนัก

ไก่ที่เพิ่มขึ้นเป็นเงินเฉลี่ยตัวละ 1.85, 1.69 และ 4.53 บาทในไก่พวกกินอาหารมีข้าวเปลือก
บดผสม 5, 10 และ 15 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ ส่วนไก่พวกที่กินอาหารเปรียบเทียบจะขาดทุนตัวละ
1.03 บาท แสดงให้เห็นว่าในฤดูกาลที่ข้าวเปลือกมีมากและราคาถูกกว่าปลายข้าว เกษตรกรผู้เลี้ยง
ไก่ควรหันมาพิจารณาการให้ข้าวเปลือกบดเป็นแหล่งพลังงานเพื่อทดแทนปลายข้าวที่มีราคาแพงหรือ
อาจขาดแคลนในบางฤดู ก็จะสามารถทำให้ธุรกิจการเลี้ยงไก่ลดการเสี่ยงลงได้มาก และจะทำให้
ไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อวัตถุดิบอาหารสัตว์ประเภทพลังงานที่มีราคาแพงมากอีกต่อไป โดยเฉพาะ
เกษตรกรรายย่อยที่เลี้ยงไก่ในชนบทและปลูกข้าวควบคู่กัน สามารถจะเพิ่มจำนวนไก่ที่เลี้ยงและใช้เวลา
เลี้ยงสั้นลง เมื่อหันมาเลี้ยงไก่พันธุ์ผสมเชิงไฮ-ฟีนเมือง โดยให้ข้าวเปลือกบดผสมในอาหารไก่
เท่านั้น จะทำให้ลูกไก่โตเร็วกว่าการเลี้ยงไก่พื้นเมือง โดยใช้อาหารผสมอย่างเดียว เป็นการเพิ่ม
รายได้จากทางหนึ่ง หรือจะให้เป็นอาหารโปรตีนภายในครอบครัวได้เป็นอย่างดีไม่แพ้ไก่พื้นเมือง

สรุปผลการทดลอง

การทดลองให้ข้าวเปลือกบดทดแทนปลายข้าว ซึ่งใช้เป็นแหล่งพลังงานในอาหารระดับ
0, 5, 10 และ 15 เปอร์เซ็นต์ เลี้ยงไก่พันธุ์ผสมเชิงไฮ-ฟีนเมือง ที่เลี้ยงในกรงพอสรูปโค้งนี้

1. อัตราการเจริญเติบโตของลูกไก่ที่กินอาหารผสมตามสูตรทดลองทุกสูตร เพิ่มขึ้นและ
ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ลูกไก่ที่กินอาหารมีข้าวเปลือกบดทุกระดับ มีแนวโน้มการเพิ่มน้ำหนักดีกว่าลูกไก่
ที่กินอาหารเปรียบเทียบ

2. ปริมาณอาหารที่กินและประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารของลูกไก่ทุกกลุ่มไม่แตกต่างกัน
ทางสถิติ แต่พวกที่กินอาหารมีข้าวเปลือกบดทุกระดับ จะกินอาหารรวมเฉลี่ยแล้วน้อยกว่าและมีประสิทธิภาพ
การเปลี่ยนอาหารดีกว่าพวกไม่ใช้ข้าวเปลือกบดผสม

3. ระยะเวลาในการเลี้ยงจนมีน้ำหนัก 1.50 กิโลกรัม พวกใช้อาหารมีข้าวเปลือกทดแทนปลายข้าวทุกระดับ จะใช้เวลาเลี้ยงสั้นกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่กินอาหารไม่มีข้าวเปลือกทดแทน

4. ผลตอบแทนจากการขายไก่พวกที่กินอาหารใช้ข้าวเปลือกทดแทนปลายข้าวมีกำไรสูงกว่า โดยเฉพาะการใช้ข้าวเปลือกทดแทนในระดับ 15 เปอร์เซ็นต์ ในอาหารจะได้กำไรเฉลี่ยตัวละ 4.52 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับพวกใช้อาหารเปรียบเทียบจะขาดทุนตัวละ 1.03 บาท ทั้งนี้ราคาข้าวเปลือกทดแทนถูกกว่าปลายข้าว

5. สามารถใช้ข้าวเปลือกทดแทนเป็นอาหารพลังงานทดแทนปลายข้าวเลี้ยงไก่พันธุ์ผสมเชิงไฮ-ฟันเมืองได้ในระดับ 15 เปอร์เซ็นต์

เอกสารอ้างอิง

จรัญ จันทลักขณา, 2527. สถิติวิธีวิเคราะห์และวางแผนงานวิจัย. กรุงเทพฯ บริษัทสำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช จำกัด. 468 หน้า

จินตนา อินทรมงคล สมพล คนชม ศิริวัชน อินทรมงคล. 2529. การศึกษาการเลี้ยงไก่ลูกผสม
พื้นเมือง-โรด ด้วยข้าวเปลือกกับอาหารผสมในสภาพขังคอก. หน้า 267 - 274.

ปรัชญา ปรัชญลักษณ์ สุจิตตรา พงศ์วิวัฒน์ จีระวัชร เข้มสวัสดิ์ ชานุชัย มณีคุลย์
เสาวคนธ์ โรจนสถิตย์. 2528. การเลี้ยงไก่พันธุ์เซี่ยงไฮ้และพันธุ์พื้นเมือง โดยให้
อาหารแบบชาวบ้าน. รายงานผลงานวิจัยสาขาผลิตปศุสัตว์. หน้า 151 - 156.

สวัสดิ์ ขรรหมบุตร สมมาตร กำหนดแน พระศักดิ์ ชำกรม เบนจามิน พื้น และ
สุนทรภรณ์ รัตนดิลล ณ ภูเก็ต. 2513. การใช้ข้าวเปลือกเจ้า ข้าวเปลือกเหนียว
แทนที่ปลายข้าวเจ้ากับรำและปลายข้าวเหนียวกับรำในอาหารไก่กระพง. รายงาน
ประจำปี สำนักงานวิจัยเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงานปลัดกระทรวง-
เกษตรและสหกรณ์. หน้า 329 - 335.

สุกัญญา จิตตพรพงษ์. 2530. วัตถุดิบอาหารสัตว์ : การใช้และการตรวจสอบคุณภาพเอกสารเผยแพร่
ของศูนย์วิจัยและฝึกอบรมการเลี้ยงสุกรแห่งชาติ. หมายเลข 87-2-10. 135 หน้า

Scott, M.L. 1984. Dietary Nutrient Allowances for Chickens, Turkeys.
Feedstuffs Reference Issue. 56(30) : 54 - 66.